

Een lange witte baard die golvend op de borst van dat wezen neerhing. (Blz. 143)

Na dagen en dagen reizen en zonder het kleinste avontuur op te loopen, daar de negers alleen angst en eerbied koesterden voor de mannen, die uit de lucht op aarde kwamen en zeker eene bovennatuurlijke macht moesten bezitten, zagen onze luchtreizigers plotseling alles onder hen van uitzicht veranderen en bebouwde akkerlanden zich uitstrekken heinde en ver...

En ze bemerkten ook hutten en hoeven, zooals er in ons land bestaan, en wagens met ossen bESPANNEN, en menschen die op het veld werkzaam waren.

Onder die menschen waren er, die gekleedschen zooals de Europeanen van de Westerlanden...

— We gaan terug naar huis! juichte de Rosse. We komen weer tusschen de beschaafde lieden van onze soort!

— Toch niet, zei Steadily... We zijn op

weg naar de Zuidpool. Ik geloof dat we nu boven Transvaal vliegen... De bewoners dezer streken zijn Engelschen, Hollanders en ook Franschen. Het is een schoon land, dat den eenen of anderen dag aan Groot-Britanje zal toevoeren... Als we meer tijd hadden, we konden die brave lui eens gaan bezoeken... Maar, we moeten voort...

En de Brit verdubbelde de snelheid van zijne machine, zoodat de « Arend » met groote kracht vooruitschoot...

Plotseling klonken verscheidene geweschoten en de kogels raakten het ijzerwerk van het luchtschip.

— Wat beteekent dat nu! kreet Steadily en hij deed zijn « Arend » een grooten sprong in de lucht maken, zoodat hij een paar honderd meter hooger vloog, buiten het bereik der kogels, die hem van op aarde werden nagezonden.

— Ginder is een heel wit dorp, zei Janneken.

— Dat zijn tenten, sprak Steadily, en ik geloof dat het een kamp is... Er moet hier beneden een oorlog zijn uitgeborsten.

— Ze schieten nog!

— Ja, maar ze zullen ons niet meer raken.

— Wij dalen, kreet Mol.

Het luchtschip nam inderdaad eene schuine richting aan, met den voorsteven naar de aarde gekeerd.

— Ja, zei Steadily, ik wensch te weten wat er hieronder gebeurt... Misschien is het een oorlog tegen Engeland!

— Ze zullen ons aanvallen.

— Ik heb de witte vlag op den « Eagle » geheschen en ze zullen toch wel bemerken dat wij met goede inzichten bedeed zijn.

— Ze komen te paard op ons af!

— Het zijn Transvalers.

De « Arend » kwam naar den grond, met den voorsteven vooruit, maar, als hij bijna de aarde raakte, nam hij weer eene horizontale richting en legde zich zachtjes op eene weide neder.

Op ditzelfde oogenblik naderden de ruiters en riepen:

— Handen op!

Zij legden met hunne geweren op de luchtreizigers aan.

Deze gehoorzaamden en staken de handen boven het hoofd.

De mannen sprongen van hun paard en naderden Steadily en zijne reisgenooten.

Een der Boeren, want het waren bewoners van Transvaal, die de hoofdman scheen te wezen, richtte in het Engelsch het woord tot de luchtvaarders.

— Wie zijt gij?

De heer Steadily antwoordde:

— Luchtreizigers.

— Ja, dat zie ik ook. Ge zijt Engelschen?

— Ik alleen... Mijn knecht is een Franschman... Die twee jongens zijn Vlamingen... De vijfde daar komt uit Congo... Zooals ge ziet, een mengelmoes.

— Wat is uw doel?

— Door de lucht vliegen.

— Ge kunt me beter en afdoender antwoorden, zei de Boer. Wij hebben geen tijd te verliezen.

— Ik evenmin.

— Waar wilt ge met uw luchtschip henen?

— Naar de Zuidpool.

— Langs hier!

— Bestaat er soms een afgebakende weg naar de pool toe?

— Ik neem u allen gevangen.

— En mijn luchtschip?

— Neem ik in beslag!

— Dat recht hebt ge niet... Ik ben een Engelsch onderdaan en er zal u rekenschap worden gevraagd over deze dwaze daad.

— Misschien wel, maar nu op 't oogenblik toch niet en als God ons de overwinning laat, dan zal die rekenschap wel uitblijven.

— Ge voert oorlog?

— Tegen den Brit... Ge moet dat toch weten!... Het is niet noodig ons te willen misleiden... We zullen dra hooren wat uw doel is... Vooruit...

De aanvoerder liet twee mannen ter plaats, om het luchtschip te bewaken, en bracht daarna de reizigers naar het kamp, waar eene afgesloten weide druk met paarden was bezet, zoodat er daar zeker een groot aantal mannen moest bijeen zijn.

De heer Steadily werd het eerst bij den veldoverste ontboden, een nog jonge man, rijzig van gestalte, een ringbaard om de kin en een scherp geteekend gelaat, dat van wilskracht getuigde.

— Ge zijt een spion, zoo sprak hij den Engelschman toe, dat weten wij.

Steadily glimlachte.

— Ik kan u op mijn eerewoord verzekeren, zei hij, dat ik niet wist, op 't oogenblik dat ik hier met mijn luchtschip aanlandde, of er een oorlog of niet was uitgebroken, en waarom gij op mijn « Eagle » deed schieten... Hoe wilt ge dan dat ik een spion zij!

— Ge zijt een Brit.

— Ja.

— Hoe is uw naam?

— John M. Steadily, lord of Peenskilty, neef van Hare Majesteit Victoria, Koningin van Groot Britanje en Keizerin van Indië.

— Dat klinkt mooi en ik heet uw lordschap hier welkom. Alleen moet ik u doen opmerken, dat ge liever in andere streken met uw luchtschip hadt moeten varen.

— Ik herhaal nog eens, dat ik niet wist dat hier gevochten werd... Ik kom uit het hartje van Congo, uit Oeylamkoeroe...

— Met welk doel?

— De Zuidpool te ontdekken.

Ook op de lippen van den bevelhebber verscheen een spottend glimlachje.

Zijn gansch gelaat drukte de sterkste ongehoovigheid uit.

Het klonk inderdaad valsch, als men een Engelschman, die in een luchtschip boven een Boerenkamp zweefde op 't oogenblik dat de Boeren tegen Engeland op leven of dood streden, hoorde verklaren dat hij op weg was om de Zuidpool te ontdekken.

— Zoo, de Zuidpool ontdekken... Is er haast bij?

— Als ge dien spottenden toon niet laat varen, zal ik u niet verder antwoorden!

— Ik spot niet. De vraag is ernstig: wilt ge dadelijk naar de Zuidpool?

— Dat is mijne zaak.

— Zeker, maar ik moet u verwittigen dat ik u tot nader bericht gevangen moet houden en ge dus uwe reis zult moeten uitstellen.

— Goed!

— Indien gij nu een Boer waart en ik een Brit, dan zoudt ge zonder verdere pleegvormen door den kop worden geschoten... Wij zijn echter menschlievender en laten onze gevangenen het leven.

— Dat is zeer menschlievend, inderdaad, maar in den oorlog niet aan te bevelen, zei Steadily op kalmen en koelen toon.

— Gij zoudt de gevangenen dooden?

— Ja, want dat is noodig.

De Boerenaanvoerder keek den Brit met eene zekere bewondering aan.

— Dan zou ik met u moeten beginnen.

— Ik ben geen soldaat en ik herhaal u nog eens te meer, dat ik niet hier kwam met het doel iets af te spieden of u te bevechten... Maar, ik ben een Engelschman en als ge lust gevoelt mij te dooden, kunt ge dat doen... Wilt ge me nu echter beschouwen als een eerlijk man, die u bij al wat hem heilig is zweert dat hij op reis is naar de Zuidpool, laat mij dan toe voort door de lucht te vliegen...

— Ik zal niet zeggen, dat ik u niet geloof, maar ge zult wel begrijpen dat het ons niet mogelijk is u toe te laten uwen weg te volgen, des te meer dat uwe vliegmaschine ons van zeer groot nut kan wezen.

— Mijn luchtschip!

— Zeker, daar het ons zal toelaten den vijand en zijne inzichten van uit den hooge te beschouwen en alzoo te weten waar hij zich bevindt en wat hij van plan is.

— Ik zal u niet toelaten gebruik te maken van mijne uitvinding, om mijne landgenooten te bestrijden.

— Uw luchtschip is een Engelsch schip en

wij hebben diensvolgens volle recht het buit te maken, nu we in oorlogstijd zijn.

De heer Steadily antwoordde niet.

Hij dacht een paar oogenblikken na.

— Inderdaad, zei hij eindelijk. Mijne vliegmaschine hoort u toe.

Moeilijk kon hij bij het uitspreken dezer woorden een glimp van voldoening verbergen.

— Ik zal het niet doen werken, zoo dacht hij, en eene vreemde hand zal de « Eagle » niet doen vliegen, maak daar staat op.

— Als ik u mocht noodig hebben, zal ik u doen verwittigen, zei de veldheer.

Steadily werd verzocht zijn eerewoord te verpanden, dat hij niet zou pogen te ontvluchten en mocht daarna in volle vrijheid in het boerenkamp verblijven.

Zulks was ook het geval met de andere luchtreizigers, die, onder geringe waakzaamheid, gaan en staan mochten zooals het hun lief was.

De Rosse, Janneken en Mol, die vlaamsch spraken, konden met de Boerensoldaten spreken in hunne taal, en hadden weldra de sympathie van de meeste krijgers verworven.

De Rosse had warme vriendschap gesloten met een jongen maar reusachtigen Transvaler, die vol bewondering was voor de lenigheid en vlugheid van onzen held en nog meer van hem was gaan houden, als hij bemerkte had hoe behendig de jongeling met het geweer kon omgaan, iets waarin alle Transvalers van hunne jeugd af zich door gestadige oefeningen bedreven maakten.

Eenige dagen na hunne gevangneming, zaten onze Vlamingen met hun nieuwen vriend bij de versterkte omheining van het kamp, nabij een Creusotkanon te praten.

— Maar, zeg ons nu toch eens, sprak Janneken, waarom ge oorlog voert tegen de Engelschen.

— Uit dankbaarheid.

— Hoe zegt ge?

— Ja, ge hebt goed verstaan: uit dankbaarheid. Ze willen ons met weldaden overladen, maar we zijn Boeren en zoo moedwillig al die vreemde genegenheid af te weren.

— Dat begrijp ik niet.

— Vooreerst willen de Engelschen ons tegen heug en meug beschermen, maar wij denken, met ons klein verstand, dat we ons eigen allerbest kunnen beschermen en wijzen dan ook het vriendelijk aanbod der Engelsche regeering van de hand.

— De Engelschen hebben hier geen vrede mede?

— Integendeel! Ze hebben soldaten op ons afgezonden, om ons te bewijzen, het wapen in de hand, dat we beschermd moeten worden... Nu, niet alleen ons volk wenschen ze met al hunne weldaden te overladen, maar onze bezittingen willen ze ook voor ondergang behoeden... Bijzonder aan de rijkdommen van ons land willen ze al hunne zorgen besteden, zooals aan onze goudmijnen en onze diamantvelden.

— Ik begrijp het nu, zei Mol. Ze willen u dat alles ontnemen.

— Dat juist wel niet, want we mogen er blijven werken, maar de groote opbrengst moet in de Staatskas van Groot-Britanje terecht komen... Om in korte woorden alles te zeggen: ze willen ons onderwerpen, ons door Engelschen doen regeeren en van Trasvaal en Oranje-Vrijstaat een wingewest maken, eene kolonie, zooals Indië... Daar sterven er duizenden van honger, terwijl Engeland schatten uit die gewesten trekt! Daarom voeren we oorlog tegen de Britten.

— Ze willen hier komen baas spelen, zei de Rosse. Buiten kegelen moet ge die kerels!

— Ik heb gelezen dat Engeland een machtig rijk is, sprak Janneken. Zult ge er in gelukken ze te overwinnen. Is Transvaal ook een groot land?

— Op verschillende punten en in onderscheidene veldslagen hebben ze reeds het onderspit moeten delven, antwoordde Krist. Zij hebben tienmaal meer man om ons te bevechten, maar het zijn betaalde krijgers, die hier voor enkele goudstukken hun huid komen wagen en dan ook met zooveel lust strijden als van een soldenier mag verwacht worden... Hoe minder ze in 't vuur moeten, hoe liever ze 't hebben!... Daarenboven zijn er, zelfs tegen betaling, in Engeland weinig jongelieden te vinden, die in Zuid-Afrika een kogel in de borst wenschen te krijgen, en zoo komt het dat 't gepeupel, het schuim der Londensche achterbuurten hier in 't Engelsch uniform vechten moet!...

— Ja, ik geloof dat ge zulke soldaten nog al gemakkelijk op de vlucht jaagt, zei Mol.

— Zeker... We zouden het anders tegen die overmacht zoolang niet kunnen uithouden... Nochtans is ieder Boerenkrijger tien Tommy's waard, omdat wij met een edel doel het geweer hebben gegrepen, omdat we strijden voor ons vaderland, omdat wij onzen grond,

onze vrijheid verdedigen... Wij zullen overwinnen of sterven!

— Ik vecht met u mede! kreet de Rosse. Mijn meester is een Brit, ik heb veel achting en eerbied voor hem over, maar tegen die Engelsche indringers wil ik mee optrekken. Waarom, zie dat weet ik niet, maar ik voel dat ik niet anders zou kunnen doen!

— Waarom? zei Krist... Omdat we tot denzelfden stam behooren, dezelfde voorouders hebben gehad, van hetzelfde bloed zijn... Hollanders, Vlamingen, Zuid-Afrikaanders, we behooren allen tot het groote Dietsche volk!...

— Mogelijk, sprak de Rosse, maar dat begrijp ik niet... Ik geloof dat mijn vader en mijne moeder Vlamingen waren, maar ik ben er toch niet zeker van. Ze hebben vergeten mij dat allemaal te vertellen, als ik klein was. Maar, tegen die Engelsche deugnieten vechten, die hier komen om u alles te ontnemen, ja, dat doe ik mede!

— Ge zult de eenigste vreemdeling niet zijn, die met ons voor de heilige zaak strijdt... In onze rangen tellen we Nederlanders, Duitschers, Franschen, Vlamingen... Trouwens, heel de beschaafde wereld is met ons... Uit alle gewesten komen ons bewijzen van toegenegenheid toe. Overal zetten de menschen ons aan den kamp voort te zetten tot het uiterste... Alleen de regeeringen der vreemde landen, die Engeland duchten of er iets wenschen van te bekomen, of die zelf met een ander gevaar op den nek zitten, of die te klein zijn, onmachtig tegenover den Brit, verleen ons geenen steun... We hadden nochtans op Duitschland gerekend, waar de Keizer ons had laten verhoppen dat hij ons hulp zou bieden... Nu schijnt het echter dat hij plotseling ontdekt heeft dat staatkundige aangelegenheden zich daartegen verzetten... Maar, dat weerhoudt ons niet te strijden. Vrees kennen we niet, en gaat onze groote broer niet meê op den vijand af, dan trekken wij alleen op... Leve Transvaal!...

Kristiaan was rechtgestaan, en, met den linker arm op het kanon geleund en met de rechterhand zijn hoed zwaaiend, herhaalde hij nogmaals met volle longen:

— Leve Transvaal!...

Onze drie Vlamingen, door de woorden van den Boer warm gemaakt, voelden eene groote geestdrift opborrelen, en, insgelijks den hoed zwaaiend, kreten zij ook:

— Leve Transvaal!...

En, daar klonk de sterke en heldere stem
van den jongen Boer:

Di vierkleur van ons dierbaar land,
Di waai weer o'er Transvaal;
En wee di Godvergeten hand,
Wat dit weer neer wil haal!
Waai hoog nou in ons helder lug,
Transvaalse vrijheidsvlag!
Ons vijande is weggevlug:
Nou blink'n blijer dag.

En nog krachtiger hief Krist de tweede
stroof van het volkslied aan:

Veel storme het jij deurgestaan,
Mar ons was jou getrou;
En nou die storm is o'ergegaan,
Wijk ons nooit meer van jou.
Bestormd deur Kaffer, Leeuw en Brit,
Waai jij steeds o'er hul kop;
En tot hul spijt anskou hul dit,
On hijs jou hoger op!

Talrijke Boeren waren, toen zij hoorden dat
het Transvaalsche lied gezongen werd, de
groep rond het kanon genaderd, en, den hoed
in de hand, luisterden zij met ingehouden
adem naar het vaderlandsch gezang, dat
steeds zulke sterke aandoening in hun boezem
opwekte...

Als Kristiaan den laatsten regel gezongen
had, met eene heilige geestdrift die op allen
overging, en een gevoel, dat uit menig oog
van die koene kerels een traan lokte, steeg uit
aller borsten de kreet: Leve Transvaal! op en
klonk over de vlakke als een dondergerol.

— Gij moet ook zingen, zei de Rosse tot
Janneken... Gij kunt zingen!

— Ken ik iets, om hier gezongen te wor-
den?... Ik ken geen vaderlandsch lied, ik ken
geen oorlogslied... Zoudt ge nu willen dat ik
hier een fransch liedje ten beste gaf?

— Ge kent er een vlaamsch... Ge hebt het
aangeleerd, om het te Antwerpen te spelen en
te zingen, in die herberg tegen de Beurs, waar
al die jonge mannen kwamen, die wilden dat
ge dat liedje zongt, eer ze iets gaven... Hoe
is het weer?...

En met zijn schorre stem hief de Rosse half-
luid het eerste vers van « Mijn Vlaanderen »
aan, het mooie zangstuk van Coopman en
Antheunis.

— Ja, zei Janneken, dat ken ik... Ja...

— Vooruit er dan mede, kreet de Rosse.

Hij tilde Janneken op en plaatste hem bo-
ven op het achtergedeelte van het kanon.

En de schoone, kristalheldere tenorstem
van den jongen klonk over de ontbloote hoof-
den der Boeren:

Mijn Vlaanderen heb ik hartlijk lief,
Mijn Vlaanderen bovenal!
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik nooit vergeten zal.

Des morgens, als de zonne lacht,
Dan zing ik blij, vol lust,
Zoo zalig als de brave man,
Die vrouw en kind'ren kust.

Des avonds, wen ik moe van zin
Mijn stille ruststeê zoek,
Dan bid ik: Vlaanderen, Vlaanderen lief,
« Mijn Vlaandren, houd u kloek! »

En 'k droom dan, 'k droom van roem en
En eeuwen gaan voorbij, [macht,
En dreunend klinkt het « Schild en Vriend »,
En 'k zie mijn Vlaandren vrij.

Mijn Vlaandren heb ik hartlijk lief,
Mijn Vlaandren boven al!
Dat is 't refrein, 't is het liefdelied,
Dat ik eeuwig zingen zal!

Als de laatste toon was weggestorven van
dat roerende lied, steeg een machtig gejuich
op, en, toen Krist den knaap in de armen
nam, hem op den grond plaatste en twee klin-
kende zoenen op de wangen drukte, nam het
gejuich nog toe.

Gelukkiglijk voor hen bemerkten de Boe-
ren den heer Steadily niet, die op eenige pas-
sen van de groep stond en hoofdschuddend
het tooneel gadesloeg.

Janneken merkte het eerste den Brit op.

— De meester staat ginder, fluisterde hij
den Rosse toe.

— Wij zijn hier ook, klonk het antwoord.

— Hij ziet er ontevreden uit!

— Ge kent de historie van den soldaat en
den koning, he?

— Neen.

— Hewel, die was ook ontevreden omdat
de koning niet naar zijnen zin handelde en de
koning vaagde er zijne rijlaarzen aan!

— Mol! klonk het.

De knecht bemerkte nu ook zijn meester en
spoedde zich tot bij hem.

— Wat doet ge daar? vroeg Steadily.

— Zingen, meester.

— Lieder en tegen Engeland?

— Toch niet...

— Ja wel, anders zouden die deugnieten zoo niet toejuichen!

— Ik mag u verzekeren, meester...

— Gij hebt niets te verzekeren... Een half uur lang heb ik op u gewacht... Ge kunt zelf berekenen hoeveel boet dat uitmaakt...

— Drie maal zes is achttien... En twee nullen, dat is achttienhonderd... Dat maakt achttien frank, meester.

— Zoo is het... Nu zou ik wenschen dat binnen een paar minuten uw twee gezellen in mijne tent kwamen, met u natuurlijk, want ik heb u allen iets mede te deelen... Blijven ze liever bij die Boeren daar, mij goed, maar dan beschouw ik hen als van heden af uit mijnen dienst ontslagen.

— Ik ga hen verwittigen, antwoordde Mol.

Hij begaf zich bij zijne twee makkers, die nog immer bij het kanon, te midden van eenen kring Boeren gezeten waren en naar een krijgsverhaal luisterden, dat Krist opdischte uit den strijd tegen Jameson, die vroeger een inval in Transvaal had gewaagd maar door de Boeren verslagen en gevangen genomen werd.

— De meester verlangt dat ge onmiddellijk in zijne tent komt, zei Mol.

— Als 't verhaal uit is, klonk het beslist uit den mond van den Rosse.

— Ik zou hem niet laten wachten, want hij ziet er zoo kwaad uit als een opgejaagd stelkelverken...

— Dan heeft hij twee keeren werk: dan moet hij weer eens welgezind worden!

— Hij heeft me gezegd, als ze bij de Boeren willen blijven mij goed, maar dan zijn ze niet meer in mijnen dienst!

— Zoo, zoo...

— Laat ons gaan, sprak Janneken.

— Wel, als ik alleen was, ik bleef bij deze brave menschen... Als ge hoort wat ze van de Engelschen te verduren hebben, hoe hunne hoeven en hunne velden verwoest worden door de Britsche soldaten, hoe hunne vrouwen en kinderen worden opgelicht en in kampen worden bijeengeworpen, waar ze van honger omkomen, dan kunt ge geen Engelschman meer bezien zonder lust te gevoelen hem een kogel door zijnen Britschen kop te jagen!...

— Ge vergeet, zei Janneken, wat de heer Steadily voor ons heeft gedaan... Wat zou er van ons geworden zijn te Marseille, had hij ons niet in zijnen dienst genomen! We mogen toch zoo ondankbaar niet wezen.

— Ja, beaamde Mol, dat moogt gij niet ver-

geten, Rosse.

— Als ge nu beiden voor den meester spant, dan moet ik wel toegeven... Kom, we gaan naar zijne tent...

Het drietal begaf zich naar den heer Steadily, die hen met verbolgen blikken aankeek, toen zij zijne tent binnentraden.

Hij snauwde Mol toe:

— Weer een kwartuurs heb ik op u gewacht!

— Dat maakt negen frank, meester...

— Ge zult mij op 't laatst kosteloos dienen.

— Ik kan hier toch niets doen met geld!

— Ik verbied u mij op dien toon te antwoorden.

— Goed, zei Mol.

De heer Steadily richtte zich tot de twee anderen en sprak op koelen toon:

— Ik zou willen weten of gij beiden soms van plan zijt met de Boeren gemeene zaak te maken. Ik heb liefst dat ge't dan maar zoo dadelijk zegt, dan weet ik waaraan en waaraf!

De Rosse antwoordde niet.

— Toch niet, meester, sprak Janneken. Wij blijven bij u, wat er ook gebeuren moge.

De heer Steadily keek den Rosse, op wiens gelaat geen spier vertrokken werd, ondervragend aan.

— Zooals mijn broertje zegt, zei de Rosse kortaf, op een toon die duidelijk te kennen gaf dat het tegen zijne goesting was dat hij zoo sprak.

— Meer moet ik niet weten, en ik zal u dan ook dadelijk mededeelen wat ik van plan ben te doen.

Ik kan op dit oogenblik aan mijne landgenooten een grooten dienst bewijzen, en ik acht mij dan ook, als Britsch onderdaan, verplicht dat te doen.

Nu ik weet hoe het kamp hier gevormd is en het getal manschappen ken die het bevolken, moet ik het Engelsch leger, dat op weg is naar deze streken, over de getalsterkte en het geschut der Boeren inlichten.

Daarin zal ik alleen gelukken als ik met mijn « Eagle » hier kan weggeraken.

Ik ben van plan dat dezen avond te beproeven.

We moeten dus trachten, zoodra het volkomen duister is, ons luchtschip te bereiken en het in werking te brengen.

— Het wordt nacht en dag bewaakt door twee Boeren, die bevel hebben ontvangen te schieten op alwie den « Arend » durft naderen.

— We moeten die schildwachten onschadelijk maken.

— Die twee mannen dooden?

— Dat zullen de omstandigheden uitmaken... Als we ze kunnen binden en een prop in den mond duwen, zooveel te beter, want een moord heeft me steeds, in de gevaarlijkste oogenblikken, ten zeerste afgeschrikt... We bevinden ons echter in oorlogstijd...

— En dan komt het er op een koppel menschen onder of boven niet aan! zei Mol.

— We hebben dus als volgt te handelen, ging de heer Steadily voort... We trachten ongemerkt uit het kamp te sluipen, wat niet al te moeilijk zal wezen, daar we niet van dichtbij bewaakt worden... Dan naderen we de « Eagle », en terwijl ik naar het luchtschip snel en de machine doe werken, zorgt gij met u vieren voor de twee schildwachten en eenige oogenblikken later gaan we de hoogte in...

— 't Is gevaarlijk, zei Janneken.

— We hebben reeds voor ander vuren gestaan, sprak Steadily, en we zijn er doorgekomen... Gaat nu maar terug bij de Boeren om geen argwaan te verwekken, want als onze poging mislukt, dan worden wij wellicht door den kop geschoten of voor goed gevangen genomen... Tot dezen nacht...

De drie makkers verlieten de tent.

— Dat had ik van den meester niet verwacht, zei Mol. Hij heeft zijn eerewoord verpand niet te zullen vluchten en hij is van plan met zijn luchtschip naar de Britten over te steken.

— Heeft Krist het reeds geen honderd maal gezegd, dat de Britsche officieren, die hun eerewoord geven niet meer tegen de Boeren te zullen strijden, als ze door deze laatsten gevangen werden genomen, terug tusschen de nieuwe gevangenen of de dooden op 't slagveld worden gevonden?

— Inderdaad.

— Wij hebben ook ons woord gegeven!

— Dat is zoo.

— Wij zijn echter hier nog niet weg... Ik ben er zeker van, dat we 't kamp niet uitgeraken...

— Maar, als dit wel het geval mocht zijn?

— Dan is de « Arend » nog niet weg.

— Ik hoop het, zei Mol, want ik heb dezelfde gevoelens als de Rosse: ik kan de Engelsen niet meer verdragen.

Zij begaven zich bij de Boeren en Janneken noch Mol bemerkten dat eenigen tijd nadien de Rosse plotseling verdwenen was...

De vijf luchtreizigers waren 's avonds in de tent van den heer Steadily vereenigd.

— De hemel is ons gunstig, zei de meester, want de lucht is dik betrokken en in de eerste twee uren hebben we geen maneschijn te duchten. Wie gaat er op verkenning uit?

— Wel Tarara, sprak Mol... Hij is de zwartste en zal dus het minste worden opgemerkt in de duisternis... Is het niet zoo?

— Zeker... Als hij zich van alle kleederen ontdoet, kan geen mensch hem op twee stappen afstand zien!

Op een oogwenk stond Tarara daar gansch ontkleed en sloop uit de tent.

De anderen wisselden geen woord meer.

Ze spitsten de ooren, om ieder gerucht van daar buiten te kunnen opvangen.

Eenige minuten, die uren schenen, verliepen...

Eindelijk kwam Tarara terug in de tent gekropen.

— Welnu? fluisterde de heer Steadily.

— We kunnen weg, langs de noordzijde...

— Waarom langs dien omweg?

— De schildwacht slaapt daar aan de poort der omheining.

— Goed gezien?

— De meester weet dat mijne oogen de duisternis doorboren als die van een roofdier.

— Laat ons dan spoedig gaan.

— Ja, want als er een ronde komt of de schildwacht wordt afgelost, dan kunnen we niets meer uitrichten, zei Tarara... Hij is de eenigste, die niet waakt...

— We moeten één voor één naar buiten...

— Ik ga eerst... Als er onraad is, zult ge het gebrul van den panter hooren...

En Tarara sloop weder naar buiten.

Alles bleef stil.

De Rosse volgde den neger.

Dan ging Mol, daarna Janneken en de heer Steadily kwam het laatste uit het kamp.

Ze werden door geen levend wezen opgemerkt.

Aan den ingang van de noordzijde van de afsluiting, kropen ze als het ware op handen en voeten voorbij den schildwacht.

Het was Kristiaan, die luid snorkte, neergehurkt, met den rug tegen de omheining, en het geweer tusschen de beenen.

Omzichtig naderden de vijf mannen het luchtschip, dat als een voorhistorisch dier daar in de duisternis lag, zichtbaar wegens zijne heldere kleur.

De twee boeren, die het moesten bewaken,

wandelden langs weerskanten van het toestel op en neer.

Plotseling werden ze vastgegrepen, de eene door Mol en Janneken, de andere door den Rosse en Tarara...

Alle tegenweer was nutteloos...

Op een oogwenk waren ze gekoord en bellette eene prop hun het minste geluid te geven...

De heer Steadily was naar de machine gelyd en wilde ze in werking stellen...

Eene verwensching ontsnapte zijnen mond.

Insteede haar gewoon snuiven en krochen te laten hooren, gaf de machine een snel ratelend geknars en geschuif, als liep een reusachtige wekker af...

— Ze hebben een wiel weggenomen! kreet de Brit... Ze hebben een wiel uit het raderwerk gerukt!... Wij zijn verloren, wij zijn verloren!... Kom, laat ons vluchten... Het veld in!...

— Te laat, zei Mol... daar zijn de Boeren...

Inderdaad, eer de vijf mannen een besluit hadden kunnen nemen, waren ze door Boeren omringd, die, wat de heer Steadily niet bemerkte, door Krist den zoo luid snorkenden schildwacht aangevoerd werden...

De vluchtelingen werden terug naar het kamp gebracht.

Twee schildwachten werden vóór hunne tent geplaatst.

— Wij gelooven u niet meer op uw eerewoord, zei de bevelvoerder.

— De man heeft gelijk, zei de Rosse.

— Morgen zullen we voor de laatste maal de zon zien, sprak de heer Steadily. We hebben gespeeld en verloren en in oorlogstijd staat uw leven op het spel... Ik zou wel eens willen weten, wie van die Boeren zoo goed met mijne machine bekend is, om het zoo door 't wegnemen van een wieltje geheel te ontredderen, zonder er iets aan te breken of te beschadigen. Als ge dat wieltje weer terugplaatst, werkt de machine als te voren.

Niemand antwoordde...

Gelukkiglijk kon de heer Steadily niet begripen wat de deugnietenooogen van den Rosse op dit oogenblik uitdrukten, want anders zou hij wel geweten hebben dat de jongeling er meer zou kunnen van zeggen hebben dan de anderen gisten.

En zijn vriend Kristiaan niet minder.

Maar de Engelschman was verre van te denken dat zijn bediende de hand in het spel had gehad.

De Rosse kon het echter niet verzwijgen en hij deelde Janneken mede hoe hij zelf het wieltje uit de machine van den « Arend » had gehaald en zijn vriend Kristiaan op de hoogte had gebracht van het ontvluchttingsplan van den meester.

— Dat hadt ge niet mogen doen, zei Janneken.

— Ge zult altijd dezelfde blijven, antwoordde de Rosse. De Boeren zijn onze broeders, ze zijn allemaal Vlamingen of toch zooiets in dien aard, en ze worden uitgeplunderd en gedood in hun eigen land door die moordenaars en dieven uit Engeland... En de heer Steadily wilde gaan verraden, om de Britten te helpen... Daar konden wij toch niet aan meêdoen, broer!

— 't Is waar, maar de meester is toch de meester en hij is zoo braaf voor ons geweest!

— Ge kunt gelijk hebben, maar ik denk er geheel anders over!

— Wat zal nu met ons gebeuren?

— Wel, men zal ons laten kiezen: met de Boeren op de Engelschen uitrukken of gevangen blijven.

— De heer Steadily kan toch de Britten niet bevechten!

— Dat is het juist... Hij zal gevangen blijven en wij zullen mogen medevechten...

— Hebt ge reeds gekozen?

— Of ik!... Ge zult de Engelschen kunnen tellen, die ik in het zand zal doen bijten! En gij?

— Ik doe wat gij doet, broeder.

— En Mol zal niet beter vragen dan zich nog wat in het schieten te oefenen.

— Tarara kan bij den heer Steadily blijven, dan heeft hij een dienaar.

— Maar ik sta niet in voor de boeten die hij zal oploopen, sprak Mol, die de laatste volzinnen van het gesprek gehoord had... Wanneer gaan we op de Tommy's los?

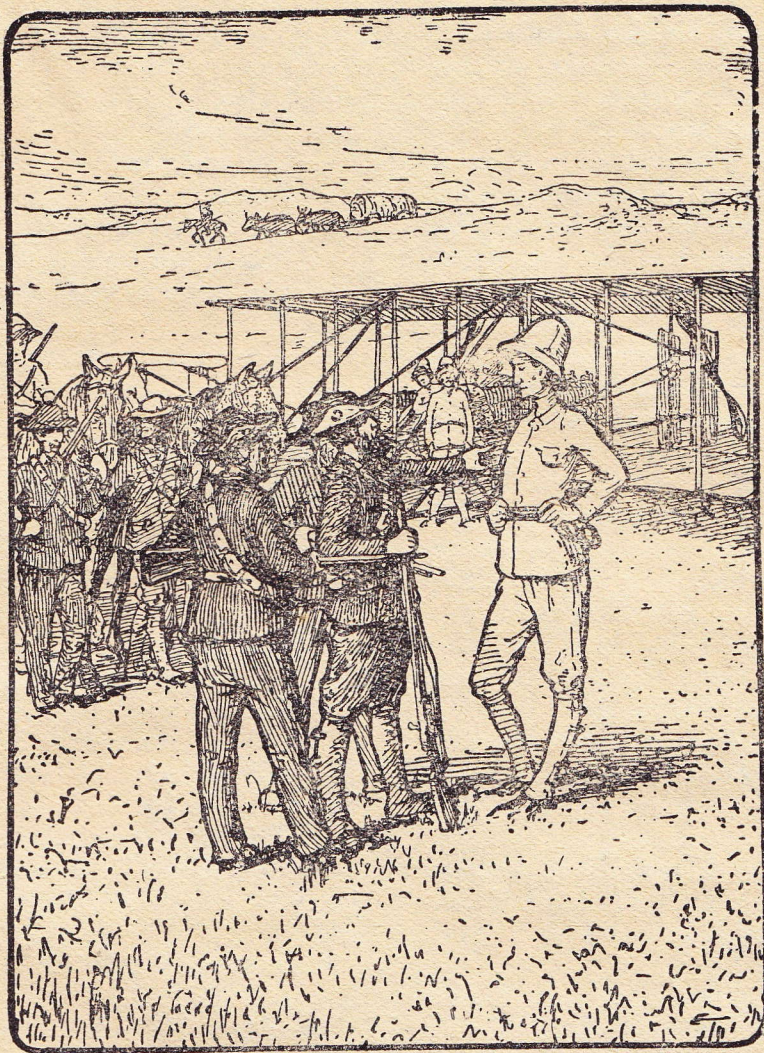
— Waarschijnlijk morgen reeds.

— Hoe eerder hoe liever, want ik brand van verlangen om de kennis van die deugnieten te maken, langs mijn geweer natuurlijk.

Het verging zooals de Rosse het had gezegd...

De aanvoerder liet de vijf mannen de keus tusschen eene strenge gevangenschap of plaats te nemen in de rangen der Boerenkrijgers...

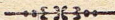
De heer Steadily en Tarara bleven gevangen en de Rosse, Janneken en Mol werden bij het Boerenleger ingelijfd.

Ik neem u allen gevangen. (Blz. 146).

HOOFDSTUK XXIII

HOE JANNEKEN EEN HELD WERD

Denzelfden dag nog werd het kamp opgebroken, de tenten opgerold en op wagens geladen, de paarden voor het veldgeschut gespannen en de omheining in brand gestoken...

Als ze gereed waren om te vertrekken, ontbood de bevelhebber den heer Steadily en sprak hem als volgt toe:

— Wij trekken op tegen het Engelsch leger en wie overwinnen zal, dat weet alleen de Heer... Uw luchtschip ligt ginder en de machine is hersteld... Wilt ge uw prachtig vliegtoestel medenemen, dan kunt ge er plaats in nemen met een mijner manschappen, op voor-

waarde dat ge ons legertje volgt, op korten afstand... Bij de minste poging die ge echter doen zult om ons vooruit te vliegen of de hoogte in te steken, zal de soldaat die zich met u in 't schuitje bevindt u door het hoofd branden... Neemt ge dit voorstel niet aan, dan steken we 't vuur aan uw vliegmachine...

De keus viel den Brit niet moeilijk.

— Ik zal uwe mannen in mijn « Eagle » volgen...

— Goed zoo...

De heer Steadily nam in zijn « Arend » plaats en met hem de vriend van den Rosse,

de reuzensterke Krist, die den Engelschman nog eens verwittigde dat hij hem door den kop zou schieten bij de minste poging om met het luchtschip de vlucht te nemen...

Het kleine leger zette zich op weg en de « Arend » bleef boven de mannen zweven, als een vogel die eene kudde schapen volgt.

Men kon goed bemerken, dat de Engelschen dezelfde baan hadden gevolgd, want de hoeven welke de Boeren op den weg vonden waren geplunderd en verbrand, en de velden en weiden die ze omringden waren verwoest.

En nergens was een levend wezen te bespeuren...

De weerbare mannen waren natuurlijk opgetrokken met hunne commando's en de grijsaards, vrouwen en kinderen, als ze niet gedood waren geworden, door de Engelsche soldeniers naar het een of ander concentratiekamp gevoerd, waar gebrek aan voedsel of eene besmettelijke ziekte dra een einde aan hun ellendig bestaan zou brengen.

Dat was ook het doel der Britten : zooveel kinderen mogelijk doen omkomen, om het Boerengeslacht te verdelgen voor de toekomst.

Al die ellende, al die misdrijven waarvan de Boeren op hunnen tocht de sporen ontdekten, vuurden natuurlijk hunnen haat tegen de Engelschen nog aan.

— Wij zijn godsdienstig, zei een hunner tot den Rosse en wij waren steeds de geboden van den Heer indachtig... Zoo komt het dat wij vele vijanden, die in onze handen vielen, de vrijheid hebben geschonken, alhoewel we met volle recht over hun leven konden beschikken... Maar nu wij weten dat ze de onzen, als ze gevangen worden genomen, tot den kogel veroordeelen, en al verwoesten wat ze op hun rooftocht ontmoeten, nu zullen wij ook geene genade meer kennen!

— Oog voor oog, tand voor tand, zoo versta ik het ook, zei de Rosse...

Ze waren een drietal dagen op weg, toen er bevolen werd hun kamp op te slagen.

Een Boer te paard, die hen in vollen galop was komen te gemoet gereden, had eenige oogenblikken met den bevelhebber gesproken en was dan weder in groote vlucht op zijn rijdier verdwenen.

De mannen vernamen dat een groot gedeelte van het Boerenleger in hunne richting kwam opgerukt en hun weldra zou vervoe-gen.

Zoodra Krist in het luchtschip bemerkte

dat er beneden halt was bevolen geworden, zei hij tot Steadily :

— Dalen.

— Waarom?

— Ons commando neemt rust.

— Zoo...

De Brit scheen een oogenblik te aarzelen.

— Niet verder meer, kreet Krist, want we zijn onze mannen reeds een heel eind vooruit...

Hij was rechtgestaan op zijne zitplaats.

— Wat is dat ginder? Dat lijkt mij een kamp. We vliegen nog eenige duizend meter verder. Ik wil dat van dichterbij zien. Halt, nu. Het is een Engelsch kamp. Nu weet ik genoeg. Terug.

De « Arend » vloog voort en scheen sneller en sneller door het ruim te schieten.

— Terug! kreet Krist.

Steadily legde de hand aan de machine en de snelheid van het luchtschip verdubbelde.

— Omkeeren!

Steadily scheen niet te hooren.

— Alle duivels, hij brengt me naar de Tommy's! brulde de Boer... Terug!

De Brit gaf niet de minste aandacht op de woorden van den Transvaler en het Engelsch kamp kwam met duizelingwekkende snelheid nader.

Krist greep den Brit bij den nek en trok hem naar zich toe...

Steadily wilde zich weren, maar een slag met de gesloten vuist, door den Transvaler op het hoofd van den luchtschipper toegediend, deed hem bewusteloos nederstorten...

De « Arend » vloog voort...

— En ik ken dat tuig niet! kreet Krist in vertwijfeling.

Het Engelsch kamp lag daar voor hem...

Hij kon de tenten, de paarden en de soldaten zeer goed onderscheiden.

Hij hoorde geweerschoten lossen.

Een paar seconden later lag het kamp van den vijand achter hem.

En in volle vaart bewoog de monstervogel zich voort...

De haren rezen te berge op het hoofd van den Transvaler.

Dikke zweetdruppels gleden over zijn ge-laat.

Hoe ging dat eindigen?

Uit het luchtschip springen, daar viel niet aan te denken.

De machine stilleggen, dat had hij reeds op

alle manieren beproefd, maar hij gelukte er niet in.

Een enkel handvat had hij nog niet vastgegrepen, nog niet beproefd.

Hij bemerkte dat nu en greep het vast...

De « Arend » nam een schuine richting aan en steeg hooger...

Krist verloor zijne tegenwoordigheid van geest niet en maakte eene andere beweging met het koperen gedeelte van het stuurrad, dat hij stevig vasthield...

De « Arend » kwam weer in horizontale lijn en vloog minder snel verder...

De Boer trok het handvat naar zich toe en zag dat het gevaarte een halven cirkel beschreef...

Een vreugdekreet ontsnapte zijnen mond...

Hij liet de machine weer alleen werken en in volle vaart keerde het luchtschip terug naar het Engelsch kamp...

Weer vloog hij erover en zag in de verte het kamp zijner gezellen opdagen.

Maar dan greep de wanhoop hem terug aan...

Hoe moest hij den « Arend » doen dalen en stilleggen?

Dat wist hij niet.

En de machine raken dorst hij niet meer, uit vrees ze weer eene andere richting te zien nemen...

De Brit lag nog steeds bewusteloos in het schuitje...

Wat moest hij doen?

Daar lagen de tenten der Boeren en hij ging ze voorbijvliegen, om in de andere richting te verdwijnen...

De vogel doen keeren, ja, dat kon hij, maar dan ging hij weer naar de Engelschen op...

Krist nam een koen besluit of een krankzinnig besluit, hem door de wanhoop ingegeven...

— Er gebeure wat wil, maar ik houd het niet langer uit! kreet hij. Ik zal er het verstand bij verliezen.

Hij klampte zich stevig vast aan de stangen van het luchtschip en met al zijne reuzenkracht stampte hij met beide voeten tegen de machine...

Twee, drie, viermaal herhaalde hij die poging...

De vijfde maal sprong de machine los en de twee kleine armen, die de vleugelen in beweging brachten braken als houten stokken...

Als een steen viel de Arend...

De Boer verloor op dit oogenblik het be-

wustzijn en stortte naast Steadily in het schuitje.

De overspanning had hem neergeveld...

Toen hij weder tot bezinning kwam lag hij op een veldbed in eene tent en bemerkte den bevelhebber en een paar zijner makkers...

— Hoe gevoelt gij u?

— Best, commandant... Als er niets aan mijne kast kapot is of er steekt geen kogel in, dan gaat alles goed!

Hij zette zich overeind.

— Maar — wat is er gebeurd?

Krist onderbrak den bevelhebber.

— Ja, nu weet ik het... Ik heb hem toch op den grond gekregen!

— Gelukkig zonder armen of beenen te breken. Wij dachten u dood te vinden!

— Ik sta er nog al stevig voor, commandant. Maar dat ik in dat helsche tuig schrik heb uitgestaan, dat durf ik bekennen.

— Ik kan het gissen... Ge hebt u gedragen als een held, Krist!...

— Zeg liever, als een onbeholpen kerel, die vliegen moet en er niets van kent... Als die vervloekte Brit mij niet leert hoe zijn vogel te temmen is, dan ga ik niet meer mede de hoogte in, dat kan ik u verzekeren!

— 't Zal niet meer noodig zijn.

— De kerel is toch niet dood!

— Neen, hij ziet er wel te pas uit. Hij heeft slechts een klein gezwel op het voorhoofd... Het lijkt net een dubbel voorhoofd, zoo'n knobbel zit er op...

— Ja, 'k heb hem met mijn vuist getroffen, als gold het een os... Verbeeld u, dat hij naar het Engelsch kamp wilde!

— En gij hebt het hem belet?

— Dat was mijne taak!

— Gelukkiglijkt hebt ge de machine kunnen stilleggen.

— Geenszins... Dat heeft mij het meeste doen zweeten, commandant. Ik kon het niet gedaan krijgen!... Dan heb ik ze maar aan stukken gestampt...

— Daarom zal het niet meer noodig zijn met het luchtschip op te stijgen... De machine is buiten gebruik en een der vleugels van het toestel is gebroken... De « Arend » heeft geleefd...

— Hemel, rechuit gesproken, dat doet me spijt, want het was aangenaam zoo door het ruim te vliegen...

— Met een stuurman...

— Ja, want als die in 't schuitje neerlag, heb ik den dood gesmaakt... Dat zou ik niet

willen herbeginnen, kerels! Maar dat is nu vergeten... Waar is de Brit?

— Met zijne vrienden in eene tent...

— Ik ga tot hem...

En de reus sprong van zijn veldbed...

— Een weinig stijfte in de beenen heb ik er toch bij opgedaan, zei hij. En, hier mijn rechter schouder moet met een hard voorwerp in aanraking zijn gekomen... Anders alles in orde!...

Hij verliet de tent en begaf zich bij den heer Steadily, die insgelijks op een veldbed uitgestrekt lag...

Zijn voorhoofd was zoodanig gezwollen, dat de Brit bijna niet te herkennen was...

— Hoe gaat het u? vroeg Krist.

Steadily keek hem aan.

— Goed... ik dank u...

De Boer reikte hem de hand.

— Vergeef mij, dat ik u zoo onzacht heb behandeld... Het moest...

— Zeker, zei de Engelschman.

Hij drukte den Transvaler de hand.

— Het was een strijd op leven en dood! sprak hij.

— Toch niet, antwoordde Krist, want dan had ik u neergeschoten... Het was er om te doen, den « Arend » te beletten in het Engelsch kamp te dalen... Ik ben er in gelukt en ik ben tevreden.

— Maar hoe zijt ge hier gekomen met mijn luchtschip?

— Ik heb het kunnen doen keeren...

— En dalen?

— Ja, maar dat ging niet gemakkelijk... Maar moeilijk gaat ook...

— Mijn toestel is geheel ontredderd?

— Dat heb ik daareven vernomen... Het doet me spijt, maar ik had het middel om op den grond te komen niet te kiezen!... Wie weet hoelang we nog zouden gevlogen hebben.

— Tot de machine versleten was...

— Wat zegt ge?

— 't Is zoo, want heet loopen of droog komen kon ze niet en kracht verliezen nog minder, vermits ze die rechtstreeks aan de lucht ontleende!... Dagen en dagen zouden we gevlogen hebben, als ik niet tot bezinning was gekomen.

— De wereld rond?

— Misschien wel.

— Dan zouden we toch hier teruggekomen zijn. Het is allerbest afgeloopen.

Krist drukte den Brit nogmaals de hand en verliet de tent.

Hij richtte het woord tot den bevelhebber:

— Nu zal ik u eens gaan vertellen waar de Engelschen hun kamp hebben opgeslagen... Waarschijnlijk mogen wij hen hier verwachten. Ze zullen gedacht hebben dat het luchtschip uitgezonden werd om hunne oewegingen af te spieden en wellicht oprukken in de richting die de « Arend » op zijn terugkeer genomen heeft...

Zij begaven zich in de tent van den hoofdman, waar Krist op eene kaart de ligging van het vijandelijk kamp aanduidde.

— Waren ze talrijk?

— Toch niet... Ik schat ze op het dubbel van onze macht. Naar ik gis, wachten zij evenals wij op versterking...

— Dan zullen we hun daartoe den tijd niet laten... Het beste is hen te verrassen, alhoewel ze op hunne hoede zullen wezen...

— Dat valt niet te betwijfelen... Ze zullen niet gissen dat er een Brit in het luchtschip zat, die hun een handje wilde toesteken.

— Maar er zat tot ons geluk, een Transvaler bij, die het hem belet heeft... Ik herhaal het nog eens, Krist: ge hebt u gedragen als een held...

— Laat ons daar nu maar over zwijgen. Ik had trouwens mijn eigen vel te redden ook.

— Ik ga het bevel tot oprukken geven.

Het kamp werd dadelijk opgebroken en de Boeren vertrokken in de richting der Engelschen.

Zooals Krist het voorzien had, waren de Britten ook vooruitgekomen, en na een marsch van een paar uren stonden de vijanden tegenover malkaar.

De Transvalers begonnen onmiddellijk den strijd.

Zij stelden hun veldgeschut op een heuveltje, vanwaar zij de vlakte bestreken en een eerste kanonschot donderde los, dat onmiddellijk door een Engelschen vuurmond beantwoord werd.

Getrouw aan hunne gewone taktiek verspreidden de Boeren zich langs alle kanten, in kleine groepjes, te paard en te voet, om den vijand met hun geweervuur te bestoken.

Janneken en de Rosse bleven bij malkaar.

Eenige oogenblikken later was de strijd in volle woede aan den gang.

Langs alle kanten knetterde het geweervuur en bulderden de kanonnen.

Het geschreeuw der vechtenden en het geuil der gewonden vervulden de lucht.

Te midden van rook en vuur zag men mannen en paarden wild dooreen loopen, getroffen worden en vallen.

Op een gegeven oogenblik werd er man tegen man gestreden.

Plotseling vernamen de Boeren, achter de gelederen der Engelschen, den strijdkreet hunner landgenooten.

Eene andere legermacht kwam hen ontzetten.

Het was tijd ook, want de rangen der Transvalers waren reeds merkelyk door het Engelsch geschut gedund geworden.

De Britten waren wel eens zoo sterk in getal, en viel er voor ieder Boer ook een Engelschman, de zege moest toch aan deze laatsten blijven.

Met nieuwen moed vielen de Transvalers opnieuw den vijand aan, die, langs beide kanten bestookt, nog wel trachtte zich te verweren, maar, de nutteloosheid van allen weerstand inziende, zijn heil in de vlucht zocht.

Vlak vóór Janneken, die in het heete van den strijd, een leeuwenmoed zich had voelen meester van hem maken — want de kalmste, de vreesachtigste menschen toonen zich in een hevigen kamp meestal het onverschrokkenste, omdat ze met wanhoop dan hun leven verdedigen — en vocht als een bezetene, was een Engelsch officier, die eene Britsche vlag droeg, zijn revolver op de vijanden aan 't afvuren...

Zijn laatste schot was voor Janneken, die niet getroffen werd, en, toen hij bemerkte dat de vaandrig met de anderen redding wilden zoeken in de vlucht, aanlegde op den officier en hem in volle borst trof...

De andere Engelschen weken links af en, hunne wapens wegwerpend, gingen zij op de vlucht, achtervolgd door de Boeren...

Op een oogwenk bevond Janneken, die op den officier was toegesprongen, zich alleen naast den zieltogenden man...

Hij rukte hem de vlag, die de vaandrig krampachtig in de beide vuisten hield gekneld, uit de handen en wilde er mede naar den kant der Boeren snellen...

De smeekende oogen van den stervenden vijand hielden hem staan...

— Moeder... Moeder... zei de officier, met moeite dit woord uitbrengende.

En met de rechterhand woelde hij op zijne borst, als wilde hij daar iets zoeken...

Eene rilling voer door de aders van Janneken.

Dat woord «moeder» ging tot in zijn hart en deed er eene vlijmende smart ontstaan.

De jongeling, dien hij daar had neergeveld, bezat ginder ver, in het vaderland, eene moeder, die in angst en tranen wellicht dag en nacht aan haar kind dacht...

En hij, die zijn leven zou willen geven hebben om een paar uren slechts bij zijne moeder te vertoeven, hij had dien zoon daar als een wild dier neergeschoten...

— Hier, zei deze... Hier!

De jongen maakte de jas los en vond eene omvangrijke brievenstesch...

— Als ge... levend... uit den oorlog... komt... aan moeder bestellen... zoo bracht de Brit, wiens oogen reeds gebroken waren, met moeite uit.

— Dat zweer ik! kreet Janneken.

Een kalme uitdrukking kwam over het gelaat van den vaandrig...

Hij snakte nog even, strekte de ledematen uit en was niet meer.

Dikke tranen lekten over de wangen van Janneken en vielen op het gelaat van den doode...

De jongen borg de brievenstesch op zijne borst, en de Engelsche vlag grijpend, liep hij in de richting van zijne gezellen.

Nauwelijks kwam hij in het zicht der vechtende Boeren, die nog steeds streden met een handvol Engelschen, die zich niet wilden overgeven, en niet zoodra hadden de Britten hunne vlag bemerkt, of ze stormden op Janneken los...

Maar de Transvalers, die eveneens den jongeling met de Engelsche vlag zagen komen aansnellen, sneden den vijand de pas af...

En nu werd er rond den kleinen man, die de vlag tegen zich aangedrukt hield, als het ware lijf om lijf gestreden...

Op een gegeven oogenblik zwenkte het troepje Transvalers en ontblootte voor een enkelen second den jongen, wat een Britsch officier de gelegenheid bood tot bij Janneken door te dringen en de vlag te grijpen...

Maar hij had zonder Krist gerekend, die op hem aanviel en met gebogen hoofd den Engelschman tegen de borst stiet, zoodat hij eenige meters verder tuimelde en bewusteloos bleef liggen...

Dan nam de Transvaler den jongen in de

armen en droeg hem, terwijl de Engelsche vlag boven zijn hoofd wapperde, te midden van een sterke groep Boeren...

Eenige stonden daarna gaf de laatste Brit zich over en was de strijd in het voordeel der Transvalers beslecht...

Het kamp werd dadelijk opgeslagen...

Janneken werd bij den bevelhebber geroepen, die hem de handen drukte en hem omhelsde.

— Ge zijt een held! zoo sprak hij.

De kleine scheen niet gelukkig en alhoewel hij door al de Boeren werd toegejuicht, die, als het ware eene eer, dongen om zijne hand

te mogen drukken, was op zijn gelaat niet de kleinste glimp van vreugde te bespeuren...

— Ge trekt een gezicht, zei de Rosse, alsof ge een laakbaar feit hadt bedreven en ge hebt de vlag van den vijand veroverd. De bevelhebber heeft het u gezegd : gij zijt een held!

— Nooit, sprak Janneken met doffe stem, nooit zal ik het gelaat van den stervenden officier kunnen vergeten, die aan zijne moeder dacht... Aan zijne moeder!...

En, terwijl weer een vloed van tranen zijne oogen ontsprong, voegde hij er met iets wanhopigs in de stem bij :

— Ik ware liever geen held geweest...

HOOFDSTUK XXIV

HOE HET MET DEN HEER DAKS GESTELD WAS

Wij hebben den heer Daks verlaten op het oogenblik dat de « Arend » in de hoogte steeg, de Oeylamkoeroes op de vlucht dreef en onze Sherlock Holmes, geheel alleen op het plein der kraal, een zakje met glazen paarden op den kop kreeg...

— Werp me liever dood! kreet hij... Dat is nu het monster, waar die zwarte laplanders van spraken... Een luchtschip! Nu geef ik het op, ja, nu geef ik het op!... Daar is niets tegen te doen...

Als de « Arend » uit het zicht verdwenen was, kwamen de negers, die op de vlucht geslagen waren, terug naar de kraal...

Ze vonden er den heer Daks, die woedend en wanhopig, met groote schreden heen en weder over het plein stapte...

En ze zagen ook de sultane, die aan de deur van haar paleis stond en den blanken man gadesloeg...

— We moeten voorzichtig zijn, zei de oude Oeylamkoeroe, die den oorlog tegen den Rosse had op touw gezet, en onze sultane doen verdwijnen.

— Waarom? vroeg zijn makker, een opperhoofd dat niet verder zag dan zijn platte neus lang was.

— Wel ze heeft dien blanke weer gezien, en als we haar de gelegenheid laten een sultan te kiezen, dan is ze in staat dien blanke weer te nemen!

— Ge kunt gelijk hebben.

— En we moeten een zwarten vorst hebben.

— Dat spreekt!

— Maar, wie?

— Ja, dat weet ik niet.

— Wie is er waardig over ons te regeren? Ik zie niemand der opperhoofden, die deze zware taak op zich kan nemen.

— Ik ook niet.

De oude neger keek zijnen makker met verbolgen blikken aan :

— Ziet gij niemand! kreet hij.

— Er moet toch iemand zijn, die zich door het verjagen van den rossen sultan verdienstelijk heeft gemaakt, bewezen heeft dat hij de Oeylamkoeroes weet aan te voeren.

— Ja, de blanke man daar!

— Ge zijt niet wel wijs!

— Wie dan?

— Zeg mij eens, wie heeft het eerst ontdekt en aan de opperhoofden laten weten dat er een monster weldra geheel Oeylamkoeroe zou verdelgen?

— Wie?... Wel gij!...

— Zeker... En wie heeft er dus den oorlog eerst en vooral doen ontstaan.

— Gij ook!

— En ge weet niet wie er sultan der Oeylamkoeroes moet worden?

— Ja, nu begrijp ik het : gij!

— Dat zou recht zijn, maar ik weiger... Ik ben te oud om nog te regeren.

— Toch niet... Ouderdom brengt onder-

vinding en ge hebt bewezen dat er nog veel wilskracht in u zit.

— Neen, ik ben te oud!

— Gij moet sultan worden... In het belang van het land... Er is geen ander mogelijk!

— Als ik wist dat het in het belang van Oeylamkoeroe noodig is, dan zou ik voor korten tijd misschien wel aannemen...

— Dat is uw plicht... Ik zal er met de andere opperhoofden over spreken.

— Goed, maar zeg hun dat ik er niet aan houd, dat het eene opoffering van mij-nentwege zou zijn, dat ik alleen wil optreden als er niemand beter geschikt is, als de belangen van Oeylamkoeroe het eischen...

— Zij zullen het weten!...

Een paar uren nadien zat de oude neger, zoo fier als een pauw, met de keizerlijke waardigheden gekleed, onder den palmboom op den heuvel en waren een paar ministers naar de sultane gegaan, om haar te melden dat een nieuwe echtgenoot voor haar gevonden was.

— De blanke man? vroeg de sultane.

— Neen, het opperhoofd Kahlaka...

— Nog in geen honderd jaar, zei de vorstin. Hij telt bijna zooveel manen als ik haren op mijn hoofd heb!

— Hij is wijs en krachtdadig...

— Hij kan gestolen worden! kreet de sultane.

— Dan zult ge geene vorstin meer wezen!

— Wat zegt ge?

— Dat Kahlaka alleen zal regeeren.

Met een sprong was de sultane uit het vertrek, holde de gang door en liep het plein over, naar de hut van Daks...

Gij zult geen vorstin meer wezen, dat wilde terzelfdertijd zeggen: dan zullen wij u dooden!

En daar gevoelde de sultane, ondanks de vlucht van den Rosse, niet het minste lust toe.

— Bescherm mij! zoo riep zij Daks toe.

— U beschermen! kreet de man, die uit diepe gepeinzen door het binnenstormen der negerin werd opgeschrikt.

— Ze willen mij dooden!

Daks greep zijn geweer.

— Wie?

— Allemaal!

— Dat zijn er nog al veel!... En waarom willen ze u naar den Grooten Geest zenden?

— Omdat ik weiger de vrouw te worden van den nieuwen sultan.

— Ha, ze hebben er al een nieuwen!

De heer Daks trad buiten.

Hij zag den ouden neger op den heuvel onder den palmboom zitten.

— Zoo, 't is Kahlaka!... Ge hebt groot gelijk, lieveken, dat ge dien ouden gevuurlakten pijpenkop niet begeert...

— Maar dan moet ik sterven... Ik ben hune vorstin geweest.

— Als er een het hart in zijn zwarte klerkast heeft een vinger naar u uit te steken, dan eet ik hem met huid en haar op.

Zulks scheen de sultane gerust te stellen.

— Kom maar eens mede, zei Daks.

Door de negerin gevolgd, trad hij op den nieuwen sultan toe.

— Ik verlang u te spreken, zei hij...

En luidop sprak Daks, zoodat al de aanwezige opperhoofden hem goed konden hooren:

— Ik heb daar in de hut de machtige goden van mijnen stam aanroepen en zij hebben mij aanhoord...

Zij zijn verschenen en uit hunnen mond heb ik vernomen, dat eene groote ramp de Oeylamkoeroes dreigt, als ze de bevelen hunner goden, die met de onze in vriendschap leven, durven overtreden...

En ik heb gevraagd hoe die bevelen luiden en zij hebben mij gezegd:

— Zeshonderd manen zullen moeten verlopen, eer een Oeylamkoeroe van het mannelijke geslacht nog den voet in het paleis van den sultan mag zetten.

En, als dat nu toch geschiedt? heb ik gevraagd.

Verbolgen hebben de goden mij geantwoord:

— Dan zal het monster uit de lucht nederkomen en heel Oeylamkoeroe en zijn laatsten bewoner vernietigen.

Zoo hebben mijne goden gesproken en ik heb mij verhaast het u bekend te maken.

Diep waren de opperhoofden door die voorspelling getroffen.

De nieuwe sultan zat daar als versteend.

Na eenige oogenblikken sprak hij:

— Ik zal dag en nacht het paleis doen bewaken en geen man zal er binnetreden eer er zeshonderd manen verlopen zijn.

— Maak nu maar dat ge met uwe vrouwen in het paleis zijt, sprak Daks, die zich met de sultane verwijderde. Veertig jaar zal

de nieuwe sultan niet meer leven, en met zijn opvolger zult ge misschien wel willen trouwen. Houd u goed.

De vorstin verdween in het paleis, waar geen neger nog den voet zou durven zetten.

Zij was gered!...

— Een ander uit de litsen helpen, dat kan ik opperbest, bromde Daks, maar voor mij zelf, voor mijne eigene zaken tot een uitslag geraken, dat gaat niet!

Als ik op het punt ben mijn doel te bereiken, dat is het weg, langs het water of in de lucht!

Wat moet ik nu gaan aanvangen?

Zoo spoedig mogelijk maken dat ik hier wegkom, want ze hebben niet veel vertrouwen meer in de blanken en als er zoo 'n oude Kahlaka het eens in zijn ebbenhouten koker krijgt mij bij zijne confraters zwart te maken — dan snijden ze mijn achtbaar lichaam aan stukken en mijn laatste troef is uitgespeeld!

Maar, waarheen met dat blind paard?

Die Engelsche deugniet is wellicht reeds honderden uren ver en de hemel weet in welke richting!

Hem volgen, hem trachten in te halen is niet mogelijk!

Terug naar Boma, dat is al wat er mij overblijft.

Maar hoe?

Ik bezit bijna niets meer en ik heb een sterk geleide noodig, want de weg is lang en gevaarlijk.

Hoe zal ik eenige negers kunnen overhalen mij tot gidsen en beschermers te dienen?

Beloven te Boma de belooning te betalen?

Ze zullen dat niet gelooven...

Ik moet op een list zinnen, anders kom ik niet meer uit deze kraal.

Hij dacht eenigen tijd diep na, het hoofd in de handen...

Hij martelde zijne hersenen, tot voos wordens toe, zonder iets te vinden.

— Ik ga er met den nieuwen sultan eens over praten, zei hij.

Kahlaka zat nog steeds onder den palmboom, te midden zijner opperhoofden, die ter gelegenheid zijner heuvelbeklimming weer dapper aan 't smullen waren.

— Ik heb hier niets meer te doen, nu de booze blanken verjaagd zijn, zoo sprak Daks, en ik verlang Oeylamkoeroe te verlaten.

De sultan keek hem aan en knikte instemmend met het hoofd.

Het was alsof hij zeggen wilde :

— Hoe eerder hoe liever!... Goede reis!...

— Gij hebt er vrede mede?

De vorst knikte nog heviger met het hoofd.

— Dat is braaf van uwentwege, vervolgde Daks, maar ik kan mij toch niet zoo alleen op weg begeven.

Hoe hij er echter ook op aandrong, hij gelukte er niet in een geleide voor de verre reis, die hij ging ondernemen, te bekomen.

En alleen gaan, dat was heel en al onmogelijk.

Toen besloot hij zijn toevlucht te nemen tot een afdoende middel, onder of boven te spelen, de zwarten te dwingen met hem mede te gaan of wel hunne woede op te loopen en er misschien het hakje bij in te schieten.

In zulke omstandigheden aarzelen mannen, bedeed met eene wilskracht als deze van Daks, niet lang om de laatste kans te wagen.

— Dan blijft er me niets anders over, zei hij, dan de monstervogel te doen wederkeeren, om mij op te nemen en mede te voeren.

— Kunt ge dat?

— Twijfelt ge daaraan?

— Ja, zei de andere beslist.

— Dat is erger, dacht Daks. Als de kerel mij niet gelooft dan ben ik verloren. Hoe moet ik hem nu dwingen mij te gelooven? Als ik er niet dadelijk iets op vind, dat gaat het niet meer.

— Ik zal het u bewijzen, ging hij voort. Ga maar eens met mij mede.

In de hut van Daks gekomen, ging deze op de knieën zitten, het gelaat verborgen in de handen, en bleef zoo geruimen tijd als in een lang gebed of in diepe overweging gezeten.

De neger stond daar, zonder de kleinste beweging te maken, angstig wachtende op hetgeen er zou gaan gebeuren.

Hij gevoelde zelfs spijt gezegd te hebben dat hij geen betrouwen stelde in de woorden van den blanke, want hij vreesde nu voor zijn ongeloof te zullen moeten boeten.

Eindelijk rees Daks op en de oogen ten hemel gericht, sprak hij :

— Groote Geest, wilt gij mij aanhooren?

Met verschrikt gelaat zag de neger naar het bovenste der hut, daar hij dacht dat de Groote Geest in persoon reeds aan de zoldering hing.

Hij bemerkte niets, en wilde zulks reeds doen opmerken aan den blanke, toen plotseeling het bloed in zijne aderen als door den angst gestremd werd.

AUCTOR

De Reis rond de Wereld

door

Twée Vlaamsche Jongens

TWEEDE VERMEERDERDE UITGAVE

Penteekeningen van
G. WALRAVENS en E. VAN OFFEL

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen

INHOUDSTAFEL

Hoofdst.	Bladz.
I. De Ontvluchting	1
II. Het opgelichte kind	5
III. De wijde wereld in!	7
IV. Een nieuw leven	12
V. De nieuwe Sherlock Holmes	16
VI. John M. Steadily en zijn knecht	19
VII. Nogmaals te laat	23
VIII. De heer Daks en het toeval	26
IX. De « Zeemeeuw »	42
X. Kapitein Onion's misdaad	48
XI. In den storm	57
XII. Waar men den heer Daks weerziet	63
XIII. Een avontuur van Mol	70
XIV. Wat de Rosse ontdekt had	80
XV. Voor tien meters koperdraad!	68
XVI. De nieuwe sultan der Oeylamkoeroes	96
XVII. Het stond geschreven!	106
XVIII. Van een grondwet, een luchtschip en een oproer	116
XIX. Het doel van John M. Steadily	125
XX. Eene zonderlinge Engelsche	130
XXI. De toekomst van den Rosse	139
XXII. In het Boerenkamp	144
XXIII. Hoe Janneken een held werd	153
XXIV. Hoe het met den heer Daks gesteld was	158
XXV. Naar de Zuidpool	166
XXVI. De Zuidpool	180
XXVII. De ontdekking van de Zuidpool	188
XXVIII. De geschiedenis van Dr Emile Dorange	192
XXIX. Van Janneken en eene slang, Pil en een voorhistorischen dikhuid	202
XXX. Naar den Oceaan!	207
XXXI. Hoe Mol uit den dood ontwaakte en wat hij later vernam	218
XXXII. Peter Pil en de schat	235
XXXIII. Naar Auckland!	245
XXXIV. Waar de Rosse bewijst dat Mol niet gedroomd had	253
XXXV. Wat er te Bangkok gebeurde	262
XXXVI. De tijgerjacht en de millioenenjacht	269

Hoofdst.	Bladz.
XXXVII. Hoe de Rosse verloren geraakte . . .	279
XXXVIII. Bij de Wurgers	288
XXXIX. De straatjongen en het straatmeisje . . .	299
XL. Kearloff, de Nihilist	317
XLI. Een nieuwe Robinson Crusoë	333
XLII. Waarin we de andere overblijvenden van de «Shakespeare» wedervinden . . .	350
XLIII. In handen van de Russen	366
XLIV. Te Londen!	377
XLV. Een kranige vrouw	380
XLVI. Bannelingen!	396
XLVII. Mislukt!	424
XLVIII. Vrij!	442
XLIX. Eene oude kennis	448
L. Van een deugniet van een Chinees . . .	456
LI. Onder den invloed van het magnetisme . . .	463
LII. Een avontuur te Kaskar	470
LIII. De lotgevallen van Pil	480
LIIII. Nog een avontuur van Mol, Daks en den Rosse	512
LIV. De Fakir	541
LV. Een nacht te Aden	549
LVI. Bij de Turken	558
LVII. De Roode Edelsteen	566
LVIII. Victoire en haar grootvader	573
LIX. Spoorloos verdwenen	580
LX. De Agence Queepère y Condaros	588
LXI. Teruggevonden en weer verloren	598
LXII. De geschiedenis van Queepère y Con- daros	607
LXIII. De eigenaar der « Hormigas » en de Tijgerkat	637
LXIV. De geschiedenis van den Roodhuid	646
LXV. Op weg naar het gebied van den Zon- negod	680
LXVI De kluizenaar der Savannen	680
LXVII. Langs de pijp in de rotsen	693
LXVIII. Het woud in het water	699
LXIX. De stad van den grooten toovenaar	714
LXX. De Heerscheres	722
LXXI. De geschiedenis der Hormigas	728
LXXII Oog voor oog, tand voor tand	740
LXXIII Op weg naar het vaderland	742
LXXIV De laatste hinderpaal	746
LXXV Einde goed, alles goed	762